

הַמּוֹת טוב מאוד זה מלאך המוות, דְּאֶקְדִים לִיה עַד לָא יתְפָגִים  
 לְבַתָּר ונקרא טוב מטעם שהוא מקדים להמיתו כשהוא נער קודם שיפגם ויחמיץ.  
 וְהֵאֵי מְמָנָא דְקָאִים עַל הָאֵי פִתְחָא וזה הממונה הנקרא קפציא"ל  
 העומד בזה הפתח, אָעִיל נְשִׁמְתִיה וְסִלְקָא לָהּ לְעֵילָא מכניס את  
 נשמתו ומעלה אותו למעלה להיכל הקדושה לג"ע העליון כי נשמתו כבר שלטה בגוף  
 וקיימה מצוות.

הילד מגיל שלוש עשרה ומטה נידון על עוונות אביו

מִתְלִיסַר שְׁנִין וּלְתַתָּא מגיל שלש עשרה שנים ולמטה, אֶתְדִן עַל  
 חוֹבוֹי דְאָבוֹי נידון הילד על עוונות אביו, וְאֶתְמָסַר  
 בִּידָא דְהֵאֵי אֲסַפְרָא דְקֶאֱמָרְן ונמסר ביד אסכר"א כמו שביארנו למעלה  
 וְכָל חָד וְחָד וכל אחד ואחד מהיכלות הקדושה יש כנגדו גם בטומאה, הֵיכְלָא  
 דָּא לְקַבֵּל הֵיכְלָא דָּא היכל זה כנגד היכל זה כי זה לעומת זה עשה האלהים.  
 דָּא בְּהַפּוּכָא מִן דָּא, בְּדְקֶאֱמָרְן וזה שבטומאה בהיפוך מזה שבקדושה  
 כמו שביארנו, וְהֵאֵי פִתְחָא אִיהוּ לְסִטְר צְפוֹן ופתח זה השלישי שלמדנו  
 הוא בצד צפון שהוא צד הגבורה ולכן שם דנים על היסורים ועל מיתת התינוקות והנערים  
 ה"י.

בפתח הרפואה ממונה פדיא"ל שאחראי על כל הרפואות שבעולם ומעלה  
התפילות של בעלי המכאובים והמחלות

**פְּתַחַא רְבִיעָא** הפתח הרביעי מארבעת פתחי ההיכל השלישי הנצח,  
**פְּתַחַא דְּא קִימָא לְאַסּוּתָא** פתח זה עומד להשפעת  
הרפואות לעולם, **וְאַקְרִי פְּתַחַא דְּאַסּוּתָא** והוא נקרא פתח הרפואה,  
**בְּהַאי פְּתַחַא קִימָא חָד מְכַנָּא, פְּדִיא"ל שְׁמִיה** בפתח זה  
עומד ממונה אחד ושמו פדיא"ל לפי שעל ידו נפדים בני אדם ממכאוביהם. **וְהַאי**  
**קִימָא עַל כָּל אֵינּוֹן אַסּוּתִין דְּעֵלְמָא** והוא הממונה על כל הרפואות  
שבעולם, **וְלֹאֲעֵלָא צְלוּתִין דְּכָל אֵינּוֹן מְאֲרִי דְּמְכַאֲוִבִין**  
**וּמְרַעִין וְצַעְרִין** וכן להכניס תפילותיהם של כל אותם בעלי מכאובים ומחלות  
וצער, **וְהַאי אִיהוּ סְלִיק בְּכָל (נ"א לְכָל) אֵינּוֹן צְלוּתִין, וְאַעִיל**  
**לוֹן קָמִי קְדָשָׁא בְּרִידָּה הוּא** וזה הממונה עולה עם כל התפילות ומכניס אותן  
לפני הקב"ה, כי פתח זה הוא במערב שהוא במלכות הנקראת דלה וחולה והמלכות גם  
מתפללת על רפואתה, והחולה המתפלל על רפואתו נקשרת תפילתו בתפילת המלכות,  
והמלכות עולה למעלה בתפילת שחרית ומתייחדת עם דודה ומקבלת רפואה מהכתר, ולכן  
החולים מוצאים נחת רוח בבוקר מצד אור החסד המתפשט אז בעולם (רמ"ק).

כל שפע הרפואה נמצא בזה הפתח שפדיא"ל הוא הממונה בו

**וְהַאי אִיהוּ** וממונה זה הוא שנאמר עליו (איוב לג) **מִלְּאָךְ מְלִיץ אַחַד**  
**מִנִּי אֶלְתָּה,** "להגיד לאדם ישרו ויחננו ויאמר פדעוהו מרדת שחת" ואמרו

הלימוד  היומי

בגמרא שאפילו תשע מאות ותשעים ותשע מלמדים עליו חובה ואחד מלמד עליו זכות ניצול

שנאמר "מליץ אחד מיני אלף" [10] **בְּגֵיז דְּאִינוּן אֶלְפָּה קַיְיִמִין בְּהַהוּא**

## אור הרשב"י

קטנים. ונראה בהבנתו כי דבר מוסכם הוא היות במלאכי מעלה יש מליצי יושר ומטיבים לדבר לפניו יתברך לבקש רצון על עם ישראל אם בכללות ואם בפרטות. ואלו שעושים כן על צד החסד משוב מדתם. אמנם יש עוד מליצים אחרים טובים מאלה בערך היותם מועילים יותר אל האדם והם מה שאמר התנא באבות רבי יעקב אומר העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד כו', כי הישראלי בעשותו מצות ומע"ט נבראים מהם מלאכים אשר הם שלו וקנינו ממש והם הפרקליטין האמתים שיוכלו להליץ בכת ובחוקה בעדו, כי כל עצמם אינם נבראים אלא לתכלית זה והם מעשה ידיו. והוא המכוון במאמר אשר אנחנו בו. כי להנצל האדם שיצא צדיק בדינו צריך שיהיו לו פרקליטין ולא מהקטנים אשר יקראו קטנים אצלו שהם הפרקליטין שמבחוץ ממלאכי מעלה שהוא לא בראם. אלא פרקליטין גדולים. ואלו הם אשר יקראו גדולים. הם אותם שיקראו פרקליטין של אדם שהם מהאדם שהוא עצמו הכינם ונקראו שלו. דהיינו תשובה ומעשים טובים שמהם נבראו מלאכים מליצים בעדו. ואפילו יהיו נגדו כלה קטגורים. אם יהיה עליו מלאך מליץ אחד מאלה הוא ניצול בעבורו. והוסף ר"י הגלילי כי אפילו בעשות אדם מצוה שאינה כלה

הלציו כולם זרע ברך ה' ובריא מזלייהו. ונע"ע במ"ש בהגדה של פסח עם פירוש מוסר אביך על מ"ש וירא את עניינו ואת עמלינו "עמלנו" אלו הבנים כמה הדרכות חשובות בענין חינוך הילדים].

[10] כן הוא בגמרא (שבת לב.). חש בראשו יהי דומה בעיניו כמי שנתנהו בקולר, עלה למיטה ונפל יהי דומה בעיניו כמו שהעלוהו לגדרום לידון, שכל העולה לגדרום לידון אם יש לו פרקליטין גדולים ניצול ואם לאו אינו ניצול, ואלו הן פרקליטין של אדם תשובה ומעשים טובים, ואפילו תשע מאות ותשעים ותשעה מלמדים עליו חובה ואחד מלמד עליו זכות ניצול שנאמר אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת וגו', רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר אפילו תשע מאות ותשעים ותשעה באותו מלאך לחובה ואחד לזכות ניצול שנאמר מליץ אחד מני אלף ע"כ.

וכתב מרן הגריש"א בהערות וז"ל: ורואים מזה כמה צריך האדם להתאמץ ולחבב כל מצוה שהיא, שהרי אף מליץ א' ממצוה זו יכולה להצילו ממות.

ובענף יוסף הביא מ"ש הבינה לעיתים להקשות כי כשאמרה הגמרא פרקליטין גדולים מכלל דאיכא קטנים. ומאן נינהו

**פְּתַחַתָּהּ, וְהָאֵי חֹד מְנַיְיחֹו** לפי שעומדים שם בפתח אלף מלאכים ופדיא"ל הממונה על הרפואה הוא אחד מהם, **וּכְתִיב** ועליו נאמר **וַיִּתְּנֵנוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מִרְדַּת שַׁחַת מִצְּאֵתִי כִפֹּר** כי הקב"ה חונן את החולה ואומר למלאך המליץ: פדה אותו מרדת שחת כי באותו הזכות והיושר מצאתי די פדיון נפשו אף שרבו מלמדי חובה עליו כי היושר ההוא לגדול ורב יחשב ויכריע את כולם (מצודות).  
**בְּגִין דְּסָלִיק בְּהָאֵי** (נ"א לְהָאֵי) **צְלוֹתָא** לפי שהממונה פדיא"ל עולה עם תפילת החולה, **וְקַיִמָּא מְלִיץ טוֹב עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ** ועומד להיות מליץ טוב על אותו אדם, **וְאֲדַכֵּר וְכוּתִיָּה דְעֶבֶד קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא** ומזכיר זכויותיו לפני הקב"ה, כי החולה צריך למעשים טובים שיחד עם תפילתו יעוררו את היחוד העליון להשפיע עליו רפואה והצלה, **בְּגִין דְּהָאֵי אִיהוּ דְקַיִמָּא תְּדִיר לְטַב** לפי שמלאך זה הוא העומד תמיד להמליץ טוב על האדם, **וְעַל דָּא, כָּל אַסְוּוֹתָא קַיִמָּא בְּהָאֵי פְתַחַתָּהּ דִּי פְדִיא"ל מְמַנָּא בִּיהּ** ולכן כל שפע הרפואה נמצא בזה הפתח שפדיא"ל הוא הממונה בו. **פְתַחַתָּהּ דָּא אִיהוּ לְסֵטֶר מְעָרְב** ופתח זה הוא לצד מערב. **וּבְגִין דָּא, אֲלִין אַרְבַּע פְּתַחִין קַיִמִין בְּהִיכְלָא דָּא** וכיון שבפתח זה שבמערב תלוי אם נתקבלה תפילתו או לא לכן כל ג' הפתחים האחרים גם עומדים בהיכל זה אע"פ שמקומם בהיכל הזכות כי פעולתם היא לפי פתח זה שבמערב (יהל אור).  
 •

### אור הרשב"י

א"כ התשובה והמעשים טובים הם הם הסנגורים פרקליטין מליצים שצריך האדם להזמין שיליצו בעדו.

בתכלית השלימות כי ימצאו בה חלקים הרבה אשר לא לרצון יהיו ויש בה חלק אחד מכווין אל השלימות יספיק החלק ההוא להכריע את כל המצוה לכף זכות. ונמצאו

הלימוד  היומי